

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

**ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ТА
УПРАВЛІННЯ**

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

_____ **Андрій ФОМЕНКО**

____.____.2020

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Освітній ступінь молодший бакалавр

Спеціальність 053 «Психологія»

Освітня програма «Психологія»

Наказ ДДУВС від 31.08.2020 №649

Статус навчальної дисципліни обов'язкова

Мова навчання українська

Дніпро – 2020

Загальна психологія / Робоча програма навчальної дисципліни. – Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. - ____с.

РОЗРОБНИК(-И):

Комар Т.В., доцент кафедри психології та педагогіки ЗВО ДДУВС,
доктор психологічних наук.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Пріснякова Л.М., завідувач кафедри загальної психології ЗВО «Дніпровський гуманітарний університет», кандидат психологічних наук, доцент
2. Бочелюк В.Й., завідувач кафедри психології та педагогіки ЗВО «Запорізьська політехніка», доктор психологічних наук, професор.

Розглянуто на засіданні кафедри педагогіки та психології 23.08.2020, протокол № 1

Рекомендовано Науково-методичною радою університету 25.08.2020, протокол № 11

Схвалено Вченою радою університету рекомендовано для використання в освітньому процесі протягом 2 років. « 27» серпня 2020, протокол № 12

Загальною метою вивчення навчальної дисципліни «Загальна психологія» є ознайомлення ЗВО зі узагальненими здобутками психологічної науки на сучасному етапі її розвитку. Вона складається із трьох елементів:

навчальна мета – надання студентам систематизованих знань з загальної психології, вивчення основних методологічних та теоретичних засад, методів дослідження психологічних явищ,

розвиваюча – формування професійної свідомості та самосвідомості;

виховна – формування наукового світогляду.

Компетентності для формування яких використовується дисципліна «Загальна психологія»:

ЗК7 - Здатність розвивати власну професійну етику

ЗК8 - Реалізація настанов толерантності

ЗК11 - Здатність та реалізація своїх прав і обов'язків як члена суспільства, усвідомлення цінностей прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності».

Згідно з вимогами освітньої програми Здобувачі повинні **знати:**

1) на понятійному рівні:

основні етапи становлення психології як науки;

основні теоретичні напрямки сучасної психології;

2) на фундаментальному рівні:

основні категорії, принципи, закони сучасної психології;

методи психологічного дослідження;

теоретичне обґрунтування проблеми виникнення та розвитку психіки у філогенезі;

виникнення, онтогенетичний розвиток, особливості свідомості людини;

особливості несвідомих психічних явищ;

поняття та теорії особистості, типи особистості, структуру особистості та індивідуально-психологічні особливості: темперамент, характер, здібності;

загально-психологічну теорію діяльності, операційно-технічні та мотиваційно-особистісні аспекти діяльності;

3) на практично-творчому рівні:

закономірності та механізми мотиваційного та емоційно-вольового регулювання діяльності та поведінки людини;

психологічні теорії, механізми та закономірності пізнавальних процесів: відчуття, сприймання, уваги, пам'яті, мислення та мовлення, уяви людини.

вміти:

1) на репродуктивному рівні:

аналізувати психологічні факти та явища;

2) на алгоритмічному рівні:

планувати та організовувати психологічне дослідження;

3) на евристичному рівні:

орієнтуватися в основних теоретичних напрямках сучасної психології;

4) на творчому рівні:

застосовувати знання загальної психології при вивченні інших дисциплін циклу професійної підготовки.

Програмні результати:

ПР1 - Володіння професійною термінологією

ПР5 - Уміння створювати належну психологічну атмосферу

Обсяг навчальної дисципліни: Додатки 1.1, 1.2. *(оновлюється щорічно).*

Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Розвиток поглядів на предмет в історії психології

Розвиток психології в межах філософії. Поняття душі в філософських школах Давньої Греції. Уявлення про зв'язок душі та Бога у Середньовіччі. Формування матеріалістичного ставлення до природи психічного. Р. Декарт. Х. Вольф. Матеріалістичні та ідеалістичні напрямки вивчення психіки в історії психології. Механістичні погляди на природу психічного. Успіхи біологічних наук у вивченні мозку і поведінки живих організмів і необхідність введення психологічних понять при аналізі діяльності тварин і людини. Перша експериментальна лабораторія В. Вундта. Розвиток уявлень про свідомість та несвідоме. Пошук одиниці психічного. Поняття суспільно-історичної практики і принципи аналізу психіки і свідомості. Суспільно-історична природа психіки людини. Суспільне виробництво як спосіб життя людини.

Пошук критеріїв психіки в історії психології. Суб'єктивні та об'єктивні критерії наявності психіки. Поняття чутливості як елементарної форми психіки. Поняття відображення і психіки. Основні властивості психічного відображення. Рефлекторна теорія поведінки. Стадії розвитку діяльності і психіки. Життєва та наукова психологія. Категорії душі та психіки. Психічні явища. Взаємозв'язок психіки та поведінки.

ТЕМА 2. Сучасний стан психологічної науки

Зміст психологічного знання. Психологічне пізнання як діяльність. Наука – особлива форма знання. Поняття предмета і об'єкта науки. Душа як предмет дослідження. Сучасні уявлення про предмет психології. Загальна характеристика психології як науки. Порівняльний аналіз і основні відмінності життєвої і наукової психології. Результати науково-психологічних досліджень, їх теоретичне і прикладне значення. Психологія в системі наук. Психічні явища і психологічні факти.

Структура психічних явищ. Психічні процеси, психічні стани, психологічні якості. Природа психічного. Єдність реальності та ідеального.

Місто психології в системі наук. Загальна психологія. Галузі психології: соціальна психологія, психологія розвитку та вікова психологія, педагогічна, психологія праці та інженерна психологія, зоопсихологія і порівняльна

психологія, психологія спорту, психологія реклами, психологія мистецтва, юридична психологія, клінічна психологія, психофізіологія та ін. Проблеми сучасної загальної психології: теоретичні і практичні.

Варіанти класифікацій областей психології. Основні напрямки психологічних досліджень. Взаємозв'язок базових теоретичних і прикладних завдань психології. Форми співпраці психологічної науки і практики. Основні завдання психодіагностики. Психологія та етика. Психотерапія, психологічне консультування. Міждисциплінарні зв'язки психологічної науки.

Методологія, методи та етапи психологічних досліджень. Інтроекція як метод дослідження психіки. Класифікація методів. Спостереження, бесіда, анкета, аналіз продуктів людської діяльності як методи психології. Природний, лабораторний і формуючий експеримент. Діагностичні тести. Порівняльно-генетичний метод. Формування та моделювання психічних процесів. Порівняльно-патологічний метод. Аналіз окремих випадків (клінічний метод).

Шляхи розвитку психологічного знання.

ТЕМА 3. Психіка і мозок

Психофізична проблема. Психофізична взаємодія і психофізичний паралелізм, психофізичні закономірності. Взаємозв'язок фізіологічних і психічних явищ. Спроби вирішення психофізіологічної проблеми. Сучасний погляд на психофізіологічну проблему.

Проблема взаємозв'язку психічної та нейрофізіологічної організації людини, або психофізіологічна проблема. Відмінність фізіологічного від психічного. Поняття: аналізатор, безумовний рефлекс, вегетативна нервова система, I та II нервова система. Теорія єдності мозку і психіки.

Спроби вирішення психофізіологічної проблеми. Сучасний погляд на психофізіологічну проблему.

ТЕМА 4. Виникнення і розвиток психіки в філогенезі

Еволюційний вступ у психологію. Теоретичні підходи до проблеми виникнення психіки: антропоморфізм, панпсихізм, нейропсихізм. Проблема історичного розвитку психіки людини. Розвиток психіки в філогенезі. Інтелектуальна поведінка вищих тварин. Відмінність психіки людини від тварини. Будова нервової системи та структура мозку людини. Локалізація психічних функцій у корі головного мозку: погляди Ф. Галля та ін. Функції мозку (А. Лурія). Рівні відображення у людини. Походження і розвиток свідомості. Ознаки і властивості свідомості. Співвідношення понять «психіка» і «свідомість». Принципи єдності діяльності та свідомості.

ТЕМА 5. Свідомість людини як вищий рівень відображення

Походження і розвиток свідомості. Визначення, функції, емпіричні характеристики свідомості (просторова, тимчасова, інформаційна, енергетична). Структурний аналіз свідомості. Статистична і динамічна модель. Свідомість і увага. Методи вивчення свідомості.

Походження і розвиток мови у трудовій діяльності. Мовленнєве і

немовленнєве спілкування. Розвиток психіки людини в онтогенезі. Становлення свідомості і особистості в процесі придбання суспільно-історичного досвіду. Поняття інтеріоризації як переходу спільно-розділеної діяльності дитини і дорослого у внутрішню діяльність. Поняття про екстеріоризацію. Культурно-історична парадигма в психології. Вищі психічні функції. Розвиток вищих психічних функцій. Дослідження Л. С. Виготського. Механізми регуляції дій та операцій.

Свідомість – єдність суб'єктивного і об'єктивного. Суб'єктивна форма існування психічного – рефлексія, інтроспекція, самосвідомість, відображення психічного в самому собі. Психосоматичні явища. Самосвідомість, уявлення про Я – концепції. Структура Я – концепції. Усвідомлювані і неусвідомлювані компоненти. Властивості та умови розвитку Я – концепції.

ТЕМА 6. Несвідомі психічні явища

Несвідоме та його прояви. Автоматизми та автоматизовані дії. Теорії походження інтуїції та «віщих снів».

Співвідношення усвідомлюваних і неусвідомлюваних процесів у регуляції діяльності. Поняття установки (Д. Н. Узнадзе). Неусвідомлювані явища у психіці, їхня класифікація (підсвідомий, надсвідомий і несвідоме), і динамічний зв'язки з усвідомлюваними. Різні підходи до вивчення неусвідомлюваного.

Дослідження несвідомого. Співвідношення свідомого і несвідомого в психіці. Різні підходи до вивчення несвідомого. З. Фрейд про природу несвідомого і його відношенню до свідомості. Прояв несвідомого. Механізми психічного захисту. Способи психічного захисту: достоїнства і недоліки. Психічні захисти особистості: заперечення, витиснення, проекція, ідентифікація, раціоналізація, заміщення, відчуження, сублімація й ін.

ТЕМА 7. Психологія особистості

Загальне поняття про особистість. Особистість у філософії. Філософське-етичні передумови навчання про мотиви й емоції особистості (по Платону, Аристотелю, Декарту, Спінозі). Особистість у релігії (по Св. Максиму Сповідникові). Особистість у соціології. Людина як суспільна істота, продукт історії людства.

Історія вивчення феноменів: «індивід», «особистість», «індивідуальність» (О. М. Леонтьєв). Співвідношення понять «індивід», «особистість», «суб'єкт діяльності», «індивідуальність» (Б. Г. Ананьєв). Особистість як предмет психологічного дослідження. Психічні процеси, стани і властивості особистості. Багатозначність понять «особистість» у сучасній психології.

Біологічні передумови і соціальні умови розвитку особистості.

Індивід і особистість. Генотипічне і фенотипічне, біологічне і соціальне в індивідуальному розвитку людини. Індивідуальні властивості людини. Вікові, полові, конституціональні, нейродинамічні, гормональні особливості. Соціальні умови і соціальний статус. Поняття соціалізації. Гетерохронність розвитку людини. Протиріччя в розвитку людини як організму, індивіда й особистості.

Поняття зрілості і життєвого шляху. Взаємозв'язок соціальної і біологічного в особистості. Біологічне і соціальне в індивідуальному розвитку людини. Поняття гендер. Гендерна асиметрія в суспільстві.

Структура особистості. Властивості, структура і типологія особистості. Теорії рис. Факторний підхід до структури особистості. «Факторний профіль». Структура особистості з погляду когнітивного підходу. Психоаналіз про структуру особистості. Відносини як елемент будови особистості (О. Ф. Лазурський, В. М. Мясіщев, Б. Г. Ананьєв, С. Л. Рубінштейн). Структура особистості (по К. К. Платонову). Параметри особистості в концепції О. М. Леонтьєва.

Сучасні підходи до опису особистості. Саморозвиток і самоактуалізація особистості в гуманістичній психології й акмеології.

Розвиток особистості. Об'єктивний і суб'єктивний підходи до виділення рушійних сил розвитку особистості. Формування і розвиток особистості як процес, обумовлений уродженими потребами. Сублімація вихідних потягів як рушійна сила розвитку особистості в теорії З. Фрейда. Номотетичний та ідеографічний опис особистості. Стадії розвитку особистості (по Е. Еріксону).

ТЕМА 8. Здібності людини

Поняття про здібності. Загальна характеристика здібностей людини. Задатки як органічні передумови здібностей. Класифікація здібностей. Загальні і спеціальні здібності. Теоретичні і практичні здібності. Навчальні і творчі здібності. Діалектичний зв'язок між здібностями, знаннями, уміннями і навичками. Показники й ознаки здібностей. Рівні розвитку здібностей і індивідуальні розходження. Обдарованість. Компенсація здібностей. Майстерність і талант. Геніальність. Природа людських здібностей. Розвиток здібностей.

ТЕМА 9. Темперамент

Темперамент як форма інтеграції первинних індивідуальних властивостей. Історія навчань про типи темпераменту. Навчання І. П. Павлова про типи ВНД як фізіологічній основі темпераменту. Відмітні ознаки властивості темпераменту. Основні прояви темпераменту. Властивості темпераменту. Класифікація існуючих концепції темпераменту. Сучасний підхід до темпераменту як до динамічного комплексу властивостей. Розвиток властивостей темпераменту в життєвому досвіді людини.

ТЕМА 10. Характер

Характер людини. Поняття про характер. Визначення характеру. Характер як прижиттєве утворення. Класифікація рис характеру. Формування характеру. Трансформація характеру протягом життя. Самовиховання.

Теоретичні підходи до дослідження характеру. Різні напрямки «характерології». Класифікація типів характеру по Е. Фромму. Типологія характеру К. Юнга. Клінічний підхід до вивчення індивідуального характеру. Акцентована риса як основа класифікації характерів у концепції Л. Леонгарда.

Типологія характерів у роботах П. Б. Ганушкіна й А. Е. Личко. Експериментальні підходи до дослідження характеру. Взаємозв'язок темпераменту і характеру.

ТЕМА 11. Основні поняття та проблеми психології мотивації

Поняття про мотив. Мотиви діяльності особистості. Різновиди мотивів людини: актуальні і потенційні мотиви, предметні і функціональні, змістоутворюючі. Проблема усвідомлення, дієвості мотивів, шляхи їхнього усвідомлення.

Установки, рівні прояву установок. Проблема взаємодії мотивації і ситуаційних факторів. Каузальна атрибуція і мотивація. Реакції на стан фрустрації. Поняття оптимуму мотивації. Закон Йоркса – Додсона.

Основні характеристики мотиваційної сфери людини: широта, гнучкість, ієрархізованість. Соціальна детермінованість і опосередкованість інтелектом мотивації людини. Основні етапи розвитку мотиваційної сфери людини. Поняття ведучої діяльності і ведучої мотивації. Зміна ведучої мотивації і кризи дитячого віку (Д. Б. Ельконін). Мотиваційні процеси і проблема прийняття рішень.

Спрямованість особистості. Основні форми спрямованості: потяг, бажання, прагнення, інтереси, ідеали, переконання.

ТЕМА 12. Загальна характеристика емоційного відображення

Призначення і види емоційних процесів. Емоційні стани. Умови виникнення емоційного процесу. Експериментальні дослідження емоцій. Обумовленість емоцій потребами і ситуацією. Специфіка психічного відображення в емоціях. Емпіричні характеристики емоційних процесів. Первинні і похідні характеристики. Подвійність емоцій (двокомпонентність і двозначність). Класифікація емоцій. Основні види емоцій: настроїв, біологічні або найпростіші емоції, афекти, почуття, стрес, фрустрація. Позитивні психічні стани. Негативні психічні стани. Стрес, тривожність. Види почуттів: моральні, інтелектуальні, естетичні, праксичні. Емоції успіху-неуспіху, емоційний тон, стрес, фрустрація. Рівні емоційних станів. Вираження емоцій. Об'єктивні і суб'єктивні показники емоцій, їхня надійність. Експериментальне дослідження емоцій. Специфічні особливості емоційних процесів у порівнянні з пізнавальними. Співвідношення понять «емоції» і «почуття». Поняття про почуття. Функції почуттів. Фізіологічні основи почуттів. Форми переживання почуттів.

ТЕМА 13. Теорії емоцій

Теоретичні підходи до вивчення емоційних процесів. Розвиток представлень про емоції в історії психології. Основні тенденції в інтерпретації емоцій. Навчання про афекти Б. Спінози. Тривимірна концепція почуттів В. Вундта. Представлення Ч. Дарвіна про вираження емоцій. Теорія емоцій Джемса-Ланге. Фізіологічні теорії емоцій. Психоаналітична концепція емоцій. Розвиток представлення про емоції у вітчизняній психології.

ТЕМА 14. Психологія волі

Поняття про волю. Функції волі. Прояви волі. Потяги і бажання. Прагнення особистості. Ризик і його види. Вольові якості. Простий і складний вольовий акт. Структура складного вольового акту.

Вольова дія і вольова регуляція. Довільне і вольове регулювання. Різні підходи до розуміння і дослідження волі. Тенденція в розвитку представлень про волю в історії науки. Теорії волі. Перехід від постановки проблеми волі в рамках задачі породження дії до задачі «оволодіння собою». Експериментальні й емпіричні дослідження вольової регуляції. Роль різних психологічних процесів у вольовій регуляції. Розвиток вольової регуляції в онтогенезі. Властивості волі. Функції волі. Вольові якості особистості. Воля як вищий рівень регуляція. Вольові процеси і їхнє вивчення.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

З навчальної дисципліни «Загальна психологія» передбачено:
- для денної форми навчання – 6 кр. (180 год);

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

Критерії оцінювання успішності навчання

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .
2	Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо ; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.

1	Курсант, студент, слухач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті

Для навчальної дисципліни «Загальна психологія» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають:
езамен.

**Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни
(рекомендовані джерела інформації)**

Додаток 2 (оновлюється щорічно та/або в разі необхідності)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

_____ **Лариса НАЛИВАЙКО**
____.____.2020

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ**

Освітній ступінь – **молодший бакалавр** Спеціальність – **053 «Психологія»**

на 2020/2021 навчальний рік

Форма навчання ДЕННА **Обсяг** 6 кредитів ЄКТС (180 годин).

Факультет соціально-психологічної освіти та управління

Курс 1 Група МБ-ПС-021

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практ. заняття	
1	2	3	4	5	6	7	8
1 семестр							
1	Розвиток поглядів на предмет в історії психології.	16	6	2	2	2	10
2	Сучасний стан психологічної науки	12	6	2	2	2	6
3	Психіка і мозок	12	6	2	2	2	6
4	Виникнення і розвиток психіки в філогенезі	12	6	2	2	2	6
5	Свідомість людини як вищий рівень відображення	12	6	2	2	2	6
6	Несвідомі психічні явища	12	6	2	2	2	6
7	Психологія особистості	14	8	2	2	4	6
	Разом за семестр	90	44	14	14	16	46
	Форма підсумкового контролю	залік					

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практ. заняття	
1	2	3	4	5	6	7	8
2 семестр							
8	Здібності людини	14	6	2	2	2	8
9	Темперамент	16	10	4	4	2	6
10	Характер	16	10	4	4	2	6
11	Основні поняття та проблеми психології мотивації	10	4	2	2		6
12	Загальна характеристика емоційного відображення	10	4	2	2		6
13	Теорії емоцій	10	4	2	2		6
14	Психологія волі	14	6	2	2	2	8
	Разом за семестр	90	44	18	18	8	46
	Форма підсумкового контролю	екзамен					
	Разом за навчальний рік	180	88	32	32	24	92

Розглянуто на засіданні кафедри педагогіки та психології 23.08.2020, протокол № 1

Т.в. о. завідувача кафедри психології та педагогіки

Тимофій ДЕМЧУК

Додаток 2
до Робочої програми з навчальної
дисципліни

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Освітній ступінь – **молодший бакалавр** Спеціальність – **053 «Психологія»**

на 2020/2021 навчальний рік

Підручники:

1. Бондаренко А. Ф. Основи психології: Підручник. Київ: Освіта України, 2009.
2. Варій М. Й. Загальна психологія: Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2007.
3. Дрозденко К. С. Загальна психологія у практичному вимірі: Підручник. Київ: Професіонал, 2007.
4. М'ясоїд П. А. Курс загальної психології: підручник у 2-х томах. Київ: Алерта, 2011.
5. Психологія: Підручник. / За ред. Ю. Л. Трофімова. Київ: Либідь, 2005.
6. Статіонова Н. П. Психологія. Опорний конспект лекцій. Київ, 2004.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Бродовська В. Й., Грушевський В. О. Тлумачний російсько-український словник психологічних термінів. Київ: Професіонал, 2007.
2. Варій М. Й. Психологія: Навч. посіб. Київ: Центр учбової літ., 2007.
3. Видатні психологи: біографічний довідник / сост. Т. Шаповал. Київ: Вид. дім «Шкіл. світ», 2005.
4. Дрозденко К. С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посіб. Київ: Професіонал, 2004.
5. Зазнюк С. Психологія мотивації. Київ, 2002.
6. Загальна психологія. Хрестоматія: Навч. посіб. Київ: Каравела, 2007.
7. Загальна психологія: Навчальний посібник рекомендовано МО України. Київ, В. Д. «Професіонал», 2004.
8. Загальна психологія: Практикум: Навч. Посіб. Київ: Каравела, 2005.
9. Ковальчук М. Історія психології. Навчальний посібник. Київ, 2004.
10. Корольчук М. С., Крайнюк В. М. Психологія: Схеми, опорні конспекти, методики: Навч. посіб. Київ: Ельга, 2007.
11. М'ясоїд П. А. Задачі з курсу загальної психології: Навч. посіб. Київ:

Вища школа, 2000.

12. Максименко С. Д. Загальна психологія (англійською мовою): навч. посіб. С.Д. Максименко. Вінниця: Нова книга, 2005.

13. Максименко С. Д. Загальна психологія: Навч. посіб. 2-е вид. Київ: Центр навч. літ., 2004.

14. Пальм Г. А. Загальна психологія: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2009.

15. Русинка І. Психологія: Навч. посіб. Київ: Знання, 2007.

16. Цимбалюк І. П. Психологія: Навчальний посібник. Київ: В. Д. «Професіонал», 2004.

17. Цимбалюк І. П., Яницька О. Ю. Загальна психологія: Навч. посіб. Київ: Професіонал, 2004.

Інтернет-ресурси:

1. <http://osvita.ua/school/psychology/> – osvita. ua.

2. <http://www.meta-ukraine.com> – Мета – українська пошукова система.

3. <http://management.com.ua>.

4. <http://www.google.com> – пошукова система Google.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри _____,
(назва кафедри)
протокол від «___» _____ 20___ № _____.

Розглянуто на засіданні кафедри педагогіки та психології 23.08.2020, протокол № 1

**Т.в. о. завідувача кафедри
психології та педагогіки** _____

Тимофій ДЕМЧУК

**Начальник
навчально-методичного відділу**

Світлана КИРИЧЕНКО